

DECIZIE

15 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând recursul declarat de reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Birotica”, avocatul Răileanu Petru,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul Consiliului municipal Chișinău, Albină Victor împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Birotica” cu privire la rezilierea contractului de locațiune, încasarea datoriei și penalității de întârziere,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016,

c o n s t a t ă

La data de 18 mai 2015 reprezentantul Consiliului municipal Chișinău, Albină Victor a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Birotica” (în continuare – „Birotica” SRL) cu privire la rezilierea contractului de locațiune, încasarea datoriei și penalității de întârziere.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 octombrie 2016 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată a Consiliului mun. Chișinău împotriva „Birotica” SRL; s-a reziliat contractul de locațiune nr.5/09/030 din 28 octombrie 2010 încheiat între Consiliul mun. Chișinău și „Birotica” SRL, cu eliberarea încăperilor din mun. Chișinău, str. N. Dimo nr.13/2 lit.A (subsol cu geamuri) și anume încăperea nr.1, 1a, 1c, 1b auxiliară, cu suprafața de 59,8 m.p.; s-a încasat din contul „Birotica” SRL în beneficiul Consiliului mun. Chișinău plata restantă a chiriei formată în baza contractului de locațiune nr.5/09/030, pentru perioada 03 iulie 2013 – 22 august 2016 în sumă de 203063,16 lei, cu titlu de penalitate suma de 36551,34 de lei, în total suma de 239614,50 de lei; s-a încasat din contul „Birotica” SRL în beneficiul statului cu titlu de taxă de stat suma de 7188,42 de lei; în rest, s-a respins cererea ca fiind neîntemeiată.

La data de 08 noiembrie 2016 reprezentantul „Birotica” SRL, avocatul Răileanu Petru a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 octombrie 2016.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016 s-a respins, din lipsă de teme, demersul reprezentantului apelantului „Birotica” SRL, avocatul Răileanu Petru cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de reprezentantul „Birotica” SRL, avocatul Răileanu Petru împotriva hotărârii

Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 24 octombrie 2016; s-a comunicat apelantului și reprezentantului apelantului că necesită să prezinte apelul motivat și dovada de plata taxei de stat în mărime 5391,32 de lei și s-a stabilit termen până la 01 februarie 2017 să lichideze neajunsul menționat. În caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art.369 alin. (1) din Codul de procedură civilă; s-a explicat părților că chestiunea privind restituirea cererii de apel va fi soluționată în ședința de judecată la data de 02 februarie 2017, ora 10.00, în incinta Curții de Apel Chișinău, str. Teilor nr.4.

La data de 16 ianuarie 2017 reprezentantul „Birotica” SRL, avocatul Răileanu Petru a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016 solicitând admiterea recursului, repunerea recursului în termen, casarea încheierii în partea respingerii scutirii recurentului de la plata taxei de stat cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a cererii de scutire a plății taxei de stat.

În argumentarea recursului a invocat norme generale de drept fără ca acestea să fie însoțite de argumente ce ar viza speța în cauză.

Consideră încheierea instanței de apel în partea respingerii scutirii de la plata taxei de stat neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de reprezentantul „Birotica” SRL, avocatul Răileanu Petru urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul consideră că cerința reprezentantului recurentului cu privire la repunerea în termen de declarare a recursului este inoportună de examinat, avînd în vedere faptul că, încheierea instanței de apel a fost recepționată de recurent la data de 06 ianuarie 2017 (f.d. 68), iar cererea de recurs a fost depusă la 16 ianuarie 2017 (f.d. 70-71), prin urmare calea de atac se consideră ca fiind exercitată în termen.

În continuare, instanța de recurs se va expune asupra legalității și temeiniciei încheierii instanței de apel în partea respingerii cererii de scutire de la plata taxei de stat a „Birotica” SRL, reieșind din dispozițiile art. 442 alin.(1) din Codul de procedură civilă cu privire la limitele judecării recursului.

Verificînd legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016 prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul constată că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept material și procedural pertinente.

Conform art. 84 din Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Conform art. 365 alin. (4) din Codul de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărîrilor instanțelor judecătorești în cazul litigiilor cu caracter patrimonial taxa de stat se calculează în mărime de 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Colegiul relevă că, accesul liber la justiție este o parte componentă incipientă a dreptului la un proces echitabil, consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și presupune posibilitatea oricărei persoane de a se adresa direct și nemijlocit la o instanță de judecată, pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime. Este unanim acceptat ca dreptul de acces la justiție nu poate fi un drept absolut, ci unul care poate implica limitări, cît timp acestea sunt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit.

Instanța de recurs menționează că, taxa de stat nu este un impediment al accesului liber la justiție, atît timp cît statul asigură aplicarea eficientă și uniformă a prevederilor normative referitoare la cuantumul taxei de stat, la scutirile de taxa de stat dispuse din oficiu ori la solicitarea persoanei interesate. Dreptul de acces la un tribunal consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului urmează a fi înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, ceea ce determină instanța de judecată de a supune adresarea oricărei persoane în justiție cu o restricție pecuniară clară și concretă, evidențiind-o în conținutul încheierii de contestare a neajunsurilor la adresarea cu un instrument de atac, urmărind scopul de respectare a echilibrului între necesitatea asigurării bunei administrări în justiție și proporționalitatea unei astfel de restricții.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a accentuat în argumentarea soluției în cauza *Kreuz vs Polonia* (28249/95), faptul că dreptul de acces la o instanță de judecată nu are un caracter absolut, fiind normal și dezirabil ca acesta să fie supus anumitor limitări, intrinseci forței de reglementare legislativă specifice oricărui stat de drept. Astfel, pot exista limitări de natură procedurală, precum imperativul parcurgerii unei proceduri prealabile și chiar limitări de natură financiară, precum impunerea unor taxe judiciare. Importantă rămîne însă rezonabilitatea acestor limitări, ele trecând limitele convenționale atunci când restricționează accesul la justiție în asemenea mod încât aduc atingere însăși esenței dreptului consacrat în beneficiul tuturor justițiabililor. În acest sens, este respinsă teza ce echivalează dreptul de acces la justiție cu gratuitatea actului de justiție.

Din perspectiva celor menționate supra, Colegiul constată că, instanța de apel justificat a respins scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel înaintate de reprezentantul „Birotica” SRL, avocatul Răileanu Petru, deoarece recurentul în suportul solicitării vizate nu a prezentat probe ce ar confirma starea financiară precară a „Birotica” SRL, ținînd cont de faptul că, o situație obiectivă la acest capitol nu poate fi verificată în lipsa probelor ce demonstrează capacitatea de plată a „Birotica” SRL.

În concluzie, Colegiul reține ca fiind justă respingerea de către instanța de apel a cererii de scutire de la plata taxei de stat în circumstanțele vidului probatoriu constat în acest sens, în conformitate cu art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, instanța de recurs reține că, raționamentele CEDO în cauza *Clionov contra Moldovei* (Cererea nr. 13229/04), invocată de reprezentantul recurentului în cererea de recurs nu pot fi aplicate speței, deoarece abordează împrejurări de fapt și de

drept distincte de prezenta cauză și acestea nu pot fi aplicate în speță. Din același considerente nu este aplicabil în speță și jurisprudența CEDO în cauza *Tudor-Comerț contra Moldovei* (Cererea nr. 27888/04), or, așa cum s-a constatat mai sus, reprezentantul recurentului nu a prezentat probe ce ar demonstra capacitatea de plată a „Birotica” SRL.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016 este întemeiată și legală, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de reprezentantul „Birotica” SRL, avocatul Răileanu Petru și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Birotica”, avocatul Răileanu Petru.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul Consiliului municipal Chișinău, Albină Victor împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Birotica” cu privire la rezilierea contractului de locațiune, încasarea datoriei și penalității de întârziere.

Decizia este irevocabilă de la momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță